

Johnny Sverresen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristin Lugg,

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

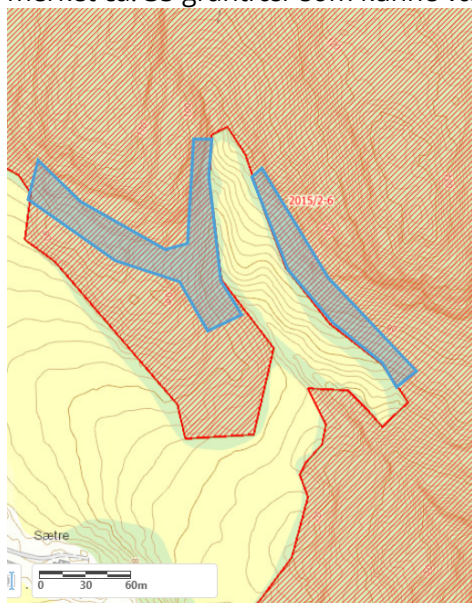
Tillatelse til fristilling av eiketrær i Sagåsen og Stueåsen naturreservat

Bakgrunn for saken

Vi viser til befarings 2.3.2021. Grunneier har tatt initiativ til å fristille eiketrær fra gjengroing av grantrær innenfor Sagåsen og Stueåsen naturreservat i Sarpsborg kommune.

De aktuelle områdene ligger i nordenden av jordene ved Sætre. Det er registrert to naturtype-lokaliteter her med rik edellauvskog.

Ved befaringen ble det merket med gult bånd på aktuelle trær som kunne fjernes i 2021. Det ble valgt trær som var i direkte konflikt med kroneutviklingen til eksisterende eiketrær. Prioriteringen av trær var basert på at man fristiller de eiketrærne som er mest utsatt for utkonkurrering av gran først. Grunneier ønsker å gjennomføre fristillingen gradvis over flere år. Bildet under viser det området (i blått) som grunneier ønsker å prioritere det første året. Innenfor dette området ble det merket ca. 35 grantrær som kunne være aktuelle å ta ut i år.

Grunneier vil benytte eksisterende traktortraséer og tilgang fra jordene.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Sagåsen og Stueåsen naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Sagåsen og Stueåsen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 24.06.2020. Formålet med verneområdet er å *bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av lavereliggende eldre skog med stort innslag av eik og gammel osp. Området har variert topografi og inneholder en bekkekløft. Det er betydelig innslag av gran på rikere mark i lisdene og i bekkekløfta, hvor det også er forekomst av edelløvskog og en del dødved. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.*

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra naturreservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

Statsforvalteren kan gi dispensasjon fra verneforskriften etter naturmangfoldloven § 48 dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig (eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig).

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Statsforvalterens vurdering

I henhold til § 8 i naturmangfoldloven (nml) skal beslutninger som berører naturmangfoldet, bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Statsforvalteren har kunnskap om området fra Naturbase, verneprosessen og befaringer. I det aktuelle området er det registrert to naturtypelokaliteter med rik edelløvskog. Disse ble registrert i 2018. Under råd og skjøtsel for disse områdene står det: *Gjengroing med gran er et problem i området, og all gran bør hogges ut. Alle de store eikene må spares, og død ved av eik (døde greiner, døde stammer, trær som faller etc.) må også spares i lokaliteten. Beite kan gjerne fortsette.*

Et uttak av ung gran i disse områdene anser vi som positivt for den rike edelløvskogen, og for eiketrærne. Fristillingen vil føre til at mer sollys vil nå frem til stammen og til skogbunnen. Kronene kan utvikle seg friere uten å bli utsatt for pisking fra konkurrenter. Det vil på sikt også bli rom for rekrutteringseiker som kan etablere seg på skogbunnen. En fristilling må foregå over flere år slik at eiketrærne kan tilpasse seg gradvis.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig informasjon om naturverdiene og tiltaket, og føre-var-prinsippet (nml. § 9) tillegges liten vekt i denne saken

I henhold til nml §10 må den samlede belastningen av tidligere og fremtidige tiltak vurderes. Vi anser tiltaket som positivt for edelløvskogen, og anser dermed at tiltaket ikke vil føre til en økt samlet belastning i området.

Tiltaket må gjennomføres så skånsomt som mulig med miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml § 12).

Statsforvalteren anser, etter en samlet vurdering, at tiltaket ikke er i strid med verneformålet. Tiltaket vil påvirke verneverdiene positivt, og vilkårene i naturmangfoldloven § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til å fristille eiketrær i Sagåsen og Stueåsen naturreservat. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven §48. Statsforvalteren gir også tillatelse til nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette skjøtselstiltaket.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Det skal benyttes eksisterende traktortraséer, eller tilgang fra jordekantene.
- Tiltaket skal utføres innen 31.12.2021, deretter kan vi ta en ny vurdering av videre skjøtsel i området.
- Det skal kun fjernes grantrær i henhold til merking med gult bånd ved befaring 2.3.2021.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Kristin Lugg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent